

Til: MN- fakultetsstyret

Sakstype: Vedtakssak
Saksnr.: 40/21
Møtedato: 6. desember 2021
Notatdato: 24. november 2021
Saksbehandler: Jarle Nyhgard

Sakstittel: Etablering av Health Information System Programme (HISP) som et senter

Bakgrunn

HISP ble initiert som et tverrfaglig forskningsprosjekt ved Institutt for informatikk (IFI) i 1994. Prosjektet har arbeidet mot bistandsland med styrking av helseinformasjonssystemer og utvikling av åpen kildekode plattformen DHIS2. Plattformen brukes nå av helsemyndigheter i 73 land, og HISP arbeider i tett partnerskap med store globale aktører innen bistand og global helse som Norad, WHO, PEPFAR, The Global Fund, GAVI, BMGF, CDC, Unicef, og FHI. HISP har en årlig omsetning på ca 150 millioner NOK fordelt på en prosjektportefølje på ca. 40 eksternt finansierte prosjekter og med hovedvekt på oppdragsprosjekter knyttet til utvikling av DHIS2 plattformen og til kapasitetsbygging og teknisk støtte til lav og mellominntektsland.

De viktigste problemstillingene:

HISP har fram til nå vært organisert som en seksjon på IFI. Programmet har hatt en voldsom vekst, og virksomhetens kompleksitet og størrelse utløser et behov for å vurdere organiseringen. HISP's aktivitet er annerledes enn de typiske UiO prosjekter ved at HISP kombinerer forvaltning av et internasjonalt viktig helsesystem med forskning og innovasjon rundt dette systemet. Finansiering og styring av HISP-prosjektene er annerledes enn bidragsforskning finansiert av EU eller Forskningsrådet og UiOs standardrutiner passer ikke alltid med HISP sine behov.

HISP opererer i et komplekst landskap med store internasjonale organisasjoner og trenger en organisering og ledelse som evner å gi respons, ta hurtige beslutninger og utøve fleksibilitet. HISP har behov for synlighet og en tydelig styringsstruktur. Det er behov for, i større grad, å kunne skille virksomheten ved HISP fra IFIs øvrige virksomhet.

HISP som et senter

Instituttledelsen ved IFI har diskutert mulige organisasjonsformer med HISP-ledelsen og dekanatet. I samråd med instituttledelsen etablerte dekanen i juni 2021 en arbeidsgruppe for å utrede fremtidig organisasjon. Arbeidsgruppen, som har vært ledet av forskningsdekan Bjørn Jamtveit, ble bedt om å ta utgangspunkt i fakultetets senterreglement og arbeide med sikte på en senter-etablering tidlig i 2022.

IFIs instituttstyre har drøftet organisering av HISP i møter 17. juni og 30 september 2021. I møte i IFIs instituttstyre 18. november 2021 ble det fremmet forslag om å etablere HISP-aktivitetene som et senter. Det ble fattet følgende enstemmige vedtak:

- *Styret slutter seg til de foreliggende forslag til senteravtale og -vedtekter.*
- *Styret anmoder Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet om å opprette HISP-senteret med IFI som vertsinstitutt fra 1. januar 2022.*
- *Styret gir instituttleder fullmakt til å legge ned instituttets HISP-seksjon og overføre forskningsgruppen for informasjonssystemer (IS) til Seksjon for digitalisering (DIG) samtidig med senteropprettelse.*

Fakultetsledelsen støtter instituttstyrets vurderinger og anbefalinger. Fakultetsstyret inviteres til å vedta etablering av HISP som et senter.

Saken vil bli drøftet med fagforeningene i møte 1. desember.

Leder av HISP, Kristin Brå vil gi en presentasjon av HISP-aktiviteten på styremøtet.

Vedtaksforslag:

1. HISP etableres som et senter med IFI som vertsinstitutt fra 1. januar 2022. Senteret opprettes for en periode på fem år og kan etter evaluering forlenges i perioder på fem år av gangen.
2. Fakultetsstyret godkjenner det framlagte forslag til senteravtale og sentervedtekter

Vedlegg:

Utkast til senteravtale
Utkast til sentervedtekter

Avtale om opprettelse av HISP: *Senter for Health Information Systems Programme*

Formål

HISP-senteret er et interdisiplinært senter som fremmer forskning, innovasjon og kapasitetsbygging innen digital global helse og relaterte fagområder. Senteret skal være drivende for innovasjon og arbeid mot bærekraftsmålene ved MN-fakultetet og UiO. Det forventes at HISP skal være synlig både nasjonalt og internasjonalt.

Vedtekter og opprettelsesdato

HISP er et senter ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MN) med Institutt for informatikk (IFI) som moderinstitutt. Senteret opprettes av fakultetsstyret etter anmodning fra styret på Institutt for informatikk. Senterleder delegeres budsjettmyndighet og personalansvar for senterets ansatte.

Vedtekter for HISP bygger på fakultetets veiledende senterreglement. Vedtektene er vedlagt denne avtalen. Senteret opprettes med dato 01.01.2022 for en periode på fem år og kan etter evaluering forlenges i perioder på fem år av gangen.

Økonomiske forhold

Senterets saldo (tidligere omtalt som 'HISPs forskningsfond') vil avtales etter 01.01.2022, i forbindelse med årsavslutning 2021 og kjennskap til endelig akkumulert resultat.

Senteret har et særskilt behov for økonomisk sikkerhetsbuffer. Senterets akkumulerte resultat vil behandles separat fra IFI sitt akkumulerte resultat i vurderingene og ved eventuelle tiltak knyttet til regelverk for avsetninger (5% regelen)

Deltakere i senteret ved oppstart

Ved oppstart overføres det et antall teknisk-administrativt ansatte til senteret. Disse vil ha sitt ansettelsesforhold ved senteret og de fleste finansieres gjennom senterets prosjektportefølje. Ved et eventuelt behov for nedbemanning ved senteret vil Institutt for informatikk og MN-fakultetet dele arbeidsgiveransvar for disse ansatte.

En rekke faste og midlertidige vitenskapelige ansatte vil knytte hele eller deler av sin forskningstid til senteret. Eksternt finansierte forskere og PhD kandidater er ansatt ved senteret.

Ved oppstart vil Kristin Braa være senterets leder. Deltakere i senteret per 01.01.2022 er listet opp i vedlegg 2

Varighet

Denne avtalen trer i kraft ved opprettelse av HISP-senteret og kan gjennomgå og forhandles ved særlige grunner.

Solveig Kristensen

Stephan Oepen

Vedtekter

HISP: Centre for *Health Information Systems Programme*

1. Formål

HISP-senteret er et interdisiplinært senter som fremmer forskning, innovasjon og kapasitetsbygging innen digital global helse og relaterte fagområder. Forankret i forskning, utdanning og innovasjon ved IFI som moderinstitutt skal senteret være synlig både nasjonalt og internasjonalt og være drivende for innovasjon og arbeid mot bærekraftsmålene på MN-fakultetet og UiO.

Senteret skal i partnerskap med nasjonale og internasjonale aktører utvikle programvare som fellesgoder, bygge relevant kompetanse for implementasjon av programvare og bruk av data i beslutningsprosesser i utviklingsland. Det skal legges til rette for tverrfaglig forskning og innovasjon, bidrag til forskningsbasert undervisning ved IFI, samt doktorgradsutdanning på høyt internasjonalt nivå.

Senteret har som ambisjon å etablere fagfeltet digital global helse og skal være en internasjonal møteplass for forskning og praksis.

2. Virkeperiode

Senteret opprettes ved vedtak i MN-fakultetsstyret, etter anmodning fra IFIs instituttstyre, for en periode på fem år. Senteret kan etter evaluering forlenges i flere perioder på fem år av gangen. Dekanetet skal vurdere senterets faglige og økonomiske suksess årlig. Senteret skal følge MN-fakultetets gjeldende senterelement med eventuelle tillegg eller endringer som fremgår i dette dokumentet.

3. Styringsorganer og ledelse

A. Senteret har et styre, en ledergruppe og en senterleder.

- B. Senterets øverste organ er styret.
- C. Senterleder rapporterer til styret.

4. Senterstyret

- A. Styret er sammensatt av dekanen eller forskningsdekanen ved MN-fakultetet som styreleder, én representant for IFIs instituttledelse, en faglig representant fra IFI, én senterleder fra annet faglig relevant senter ved MN-fakultetet, og to eksterne representanter.
- B. Styrets medlemmer oppnevnes av dekanatet. Styrets og styreleders funksjonsperiode følger senterets syklus.
- C. Styret rapporterer til ledelsen ved MN-Fakultetet.
- D. Styrets ansvar og oppgaver følger av MN-Fakultetets gjeldende senterreglement.
- E. Styret godkjenner senterets interne organisering etter forslag fra senterleder.
- F. Styret har en overordnet og samordnende funksjon med ansvar for:
 - i. Overordnede planer, strategier, prinsipper og prioriteringer for virksomheten
 - ii. Årsplan og budsjett

5. Senterleder

- A. Kristin Braa er senterleder ved senterets oppstart. Ved forlengelse av senterets virkeperiode, kan senterleders åremål forlenges en gang. Ved eventuelt skifte av senterleder utpekes ny leder av senterstyret.
- B. Senterleder utpeker sin ledergruppe.
- C. Senteret ledes av senterleder i nært samarbeid med ledergruppen.
- D. Stillingsbeskrivelse for senterets leder følger av MN-fakultetets gjeldende senterreglement med eventuelle tillegg.
- E. Senterleder rapporterer til styret og har ansvaret for å forberede, legge frem og følge opp saker fra senterstyret.

6. Organisasjonstilknytning

- A. Personell med arbeidssted på senteret er å betrakte som ansatte i en matriseorganisasjon der forskningsvirksomheten i hovedsak er

tillagt senteret og utdanningsaktiviteten i hovedsak er tillagt moderinstituttet.

- B. Alt fast vitenskapelig personell involvert i senteret skal være ansatt ved og lønnet fra sine respektive moderinstitutter. Dette innebærer at personalansvaret for den enkelte ligger på moderinstituttet.
- C. Vitenskapelig personell som deltar i senteret skal legge en betydelig andel av sin aktivitet, som understøtter senterets målsetting, til senteret. Fordeling av arbeidsplikt mellom moderinstitutt og senteret avtales for hver enkelt.
- D. Personell ansatt på senteret skal ha arbeidsavtale med senteret. Personalansvaret for disse ligger på senteret.
- E. Rolle- og ansvarsfordeling knyttet til administrative ressurser og tjenester må avtales skriftlig.

7. Økonomiske forhold og avtalemessige forpliktelser

- A. Senteret vil forvalte HISP-prosjektporteføljen som i all hovedsak kjennetegnes av oppdragsaktivitet. Senterets kontorsjef dekkes av senterets basisøkonomi. Senteret dekker også vikar for senterleder ved IFI (100% stilling).
- B. I sin første virkeperiode mottar senteret en grunnbevilgning fra IFI som dekker husleie i NEMKO-bygget. Ved forlengelse av senterets virkeperiode vil dekning av husleie tas opp til ny vurdering.
- C. IFI dekker basis IT-infrastruktur, IT-drift og AV-utstyr for senteransatte. IFI har ansvaret for HMS på arbeidsplassen, men ikke på reise.
- D. MN-fakultetet vil bidra med administrative støttefunksjoner inkludert økonomi og HR tilsvarende for andre enheter.
- E. For å sikre mot svingninger i f.eks. valuta, prosjektaktivitet eller inntektsgrunnlaget bør senteret til enhver tid ha en sikkerhetsbuffer på saldo tilsvarende 5% av årlig omsetning.
- F. Dekningsbidrag fra prosjekter som administreres av senteret fordeles mellom IFI og HISP etter en omforent fordelingsnøkkel, for tiden 60% til IFI og 40% til senteret. Fordelingen skjer på basis av hele levetiden til de prosjektene som avsluttes et gitt år. Fordelingsnøkkelen vurderes hver gang avtalen revideres. Dekningsbidrag som tilkommer senteret anvendes som såkornmidler til ytterligere aktivitet, strategiske tiltak og ved behov administrative støttefunksjoner ved senteret som ikke kan belastes prosjektene direkte. RBO tilfaller i sin helhet IFI.

G. Dersom senteret over tid har betydelig økonomisk saldo kan dekanat vurdere om deler av midlene skal gjøres tilgjengelige for fakultet og institutter.

8. Eksisterende ressurser

Ved oppstart skal det foreligge, og de holdes oppdatert årlig:

- A. Liste over ansatte som overføres til senteret.
- B. Liste over IFI-ansatte som knytter sin forskning til senteret.
- C. Liste over eksterne doktorgradskandidater tilknyttet senteret.

9. Publikasjoner

Forskningsaktivitet som forskerne knyttet til HISP-senteret publiseres skal oppføres med både institutt- og senteradresse i publikasjonen.

10. Varighet

Denne avtalen gjennomgås og reforhandles ved særlige grunner.

11. Avvikling

Dersom fakultetsstyret beslutter at aktiviteten ikke skal videreføres som senter, skal senteret legges ned. Avvikling skal i så fall følge MN-fakultetets gjeldende senterreglement.